

Ярмолинська Ілона Валентинівна,
старша наукова співробітниця науково-
організаційного відділу Національної
академії Державної прикордонної служби
України імені Богдана Хмельницького,
кандидатка наук з державного управління

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В СЕКТОРІ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНИ УКРАЇНИ

Україна нового часу знаходиться у стані змін та перетворень. Курс на європейську та євроатлантичну інтеграцію передбачає наближення усіх сфер суспільного життя до нових стандартів, які вимагають максимальної адаптації законодавства України до норм життя європейської спільноти.

Одним із актуальних завдань, що вимагає комплексного вирішення, є формування та реалізація гендерної політики у секторі національної безпеки і оборони України. Хоча питання гендерної рівності не є новим, сьогодні воно набуває провідного значення у засобах масової інформації, політичних дискусіях, наукових дослідженнях сфери безпеки і оборони України тощо.

За останні роки представлена велика кількість наукових та публіцистичних матеріалів щодо гендерної тематики загалом. Важливим є розуміння комплексної природи поняття гендерної політики, тому її реалізація, зокрема у секторі безпеки та оборони, є довготривалим процесом.

Основним нормативним документом щодо реалізації державної гендерної політики є ухвалений у 2005 році Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків». Документ визначає основні напрями державної гендерної політики з метою забезпечення паритетного становища жінок і чоловіків в усіх сферах життя [1].

Основні завдання щодо забезпечення рівних прав та можливостей для жінок та чоловіків у секторі безпеки та оборони України закладені у «Річній національній програмі під егідою Комісії Україна-НАТО на 2020 рік». Вбачається, що результати виконаних завдань Програми щодо гендерної рівності у секторі безпеки і оборони України стануть відчутними до 2025 року [3].

На сьогоднішній день урядом схвалено також проєкт Указу Президента України про Річну національну програму Україна-НАТО на 2021 рік. Зазначений документ, як і попередній, відображає державну політику у сфері євроатлантичної інтеграції. Ключовим суб'єктом національної безпеки вбачається забезпечення безпеки і добробуту людини [2].

Ефективність реалізації гендерної політики у секторі безпеки і оборони України передбачає розробку та виконання низки завдань посадовцями та науковцями сфери, зокрема:

- аналізу сучасного стану проходження служби жінок у секторі безпеки і оборони України;
- визначення ефективності рішень щодо впровадження гендерної політики в секторі безпеки і оборони України у контексті вироблення та реалізації державної політики національної безпеки;
- здійснення моніторингу ефективності гендерної політики в секторі безпеки і оборони України;
- дослідження передумов виникнення недоліків формування та реалізації гендерної політики в секторі безпеки і оборони України;
- подальшої розробки інституційного механізму формування та реалізації гендерної політики в секторі безпеки і оборони України;
- аналізу сучасних науково-теоретичних підходів до розуміння гендерної політики в секторі безпеки і оборони України з позиції європейської та євроатлантичної інтеграції;
- аналізу законодавчого забезпечення формування та реалізації гендерної політики України;
- вивчення досвіду та особливостей формування та реалізації гендерної політики в секторі безпеки у Європейських країнах та США.

Список використаних джерел

1. Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків: Закон України від 08.09.2005 № 2866-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2866-15#Text>.
2. Про річні національні програми під егідою Комісії Україна НАТО: Указ Президента України від 24.02.2021 №72/2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/72/2021#Text>.
3. Про Річну національну програму під егідою Комісії Україна – НАТО на 2020 рік: Указ Президента України від 26.05. 2020 № 203/2020. URL: https://www.president.gov.ua/storage/j-files-storage/00/92/65/9d91df3bf88dcae15db059c69a2dbabf_1590505364.pdf.